MARX KÁROLY
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁRA
Budapest IX., Dimitrov tér 8.

1980
XII. 1.

KLUB KÖZLÖNY

AZ MKKE KLUB KIADVÁNYA V. ÉVF. 7. SZ.

JÖVŐRE - 1981 - Bartók centenárium!

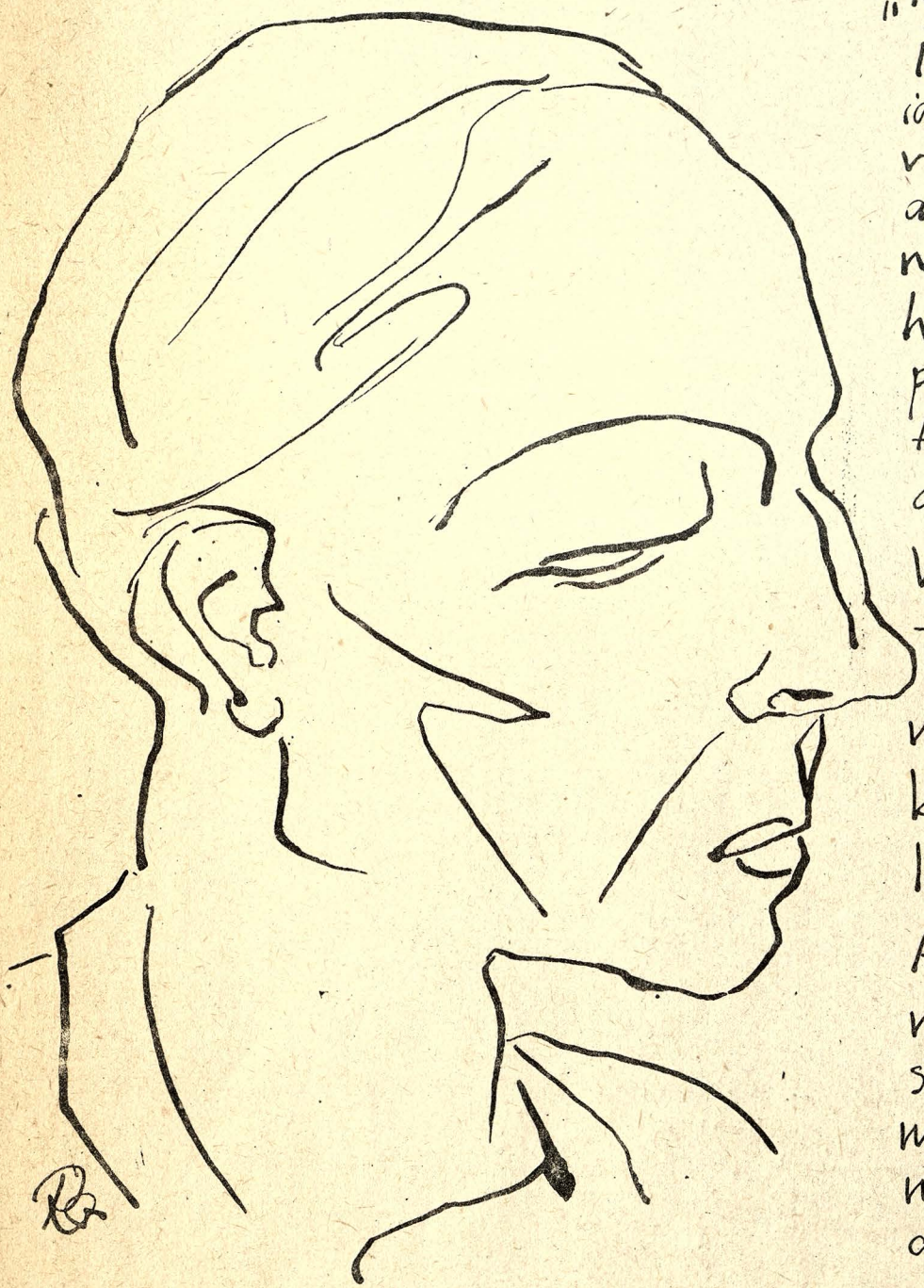

„Könnyel áztatott,
jajszóval sulykolt
idegeken
világot lépik
az értelem - ajtó -
múló élet múlhatatlan
hangjainál
pusztuló vörösvértestekben gondolkodik
a halál.
Van-e jogod elítélni
- hisz benne sebelőle
is élsz - a jelent,
mert kinjában
kérész-éllő fogalmakat teremt?
Aki alkot, visszafele
nem tud lépni -
sha már kinőtt
minden ruhát,
mezetlenül borzong
a végtelen partján,
míg föltárkózik
mögé a világ."

Szilágyi Domokos - Bartók Amerikában c. költeményéből

FILMKLUB:

Masaki Kobayashy: HARAKIRI

dec. 7h 1. I.ea

A történet az 1630-as években játszódik Japán akkori fővárosában, Edoban, amikor már jó ideje béke van és több ezer munka nélkül maradt szamuráj özönli el a nagyobb városokat. Csak kardforgatáshoz értő szamurájok élete egyre inkább nehézzé válik és munka hiján éheznek, nyomorognak, alamizsnáért könyörögnek a gazdagabb föuri házaknál.
Lassanként a koldulásnak egy új fajtáját fejlesztik ki a nyomorgó szamurájok: gazdag udvarházakba állitanak be azzal a céllal, hogy - becsületüket vesztvén - harakiri elkövetésére kérnek engedélyt a ház urától - ám titokban abban reménykednek, hogy alkalmazzák, vagy anyagilag kisegitik őket.
Mindezek csak a történet előzményei. A filmben egy elszegényedett szamuráj bebizonyitja, hogy csak a nyomorultak őrzik meg az erényeket és bosszút áll azokon, akik tönkretették családját.
A méltóságteljes, lassú ritmus, a feszültségkeltés tökéletes biztonsága, a véres küzdelmek szertartásos és mégis elementáris vadságú koreográfiája, a szinészi játék komor és szinte rituális merevsége, mely alól időnként lávaként sisteregnek elő a lefojthatatlan szenvedélyek, taszitásában is furcsa módon vonzó művészi élménnyé avatják a filmet.
A rendező/Masaki Kobayashi/, az operatőr /Yoshio Miyajima/ és a zeneszerző /Tom Takemitsu/ triumvirátusának kitünő összmunkája hozta létre a japán filmgyártásnak ezt a kiemelkedő alkotását, amely az 1963. évi Cannes-i fesztivál különdiját nyerte el.

R. W. Fassbinder: A zöldségkereskedő

DEC. 2. 7h I. ea.

Rainer Werner FASSBINDER 1946-ban született Bad Wörishofenben. 1964-ben befejezi iskoláit. 1967-ben Münchenben csatlakozik az Akció-színházhoz, majd egy évvel később kilenc másik társával együtt megalakitják az "Anti-Szinház" elnevezésü csoportot. Első drámáját a Katzelmacher-t 1968-ban rendezi meg szinpadon, azóta dolgozik folyamatosan saját társulatával szinházban, a televizióban és társulatának tagjaival forgatja filmjeit.
Fassbinder 1971-ben készült filmje ismét a német nyárspolgár sajátos elemzését nyújtja, keresve az okot, milyen előitéletek, gátlások, körülmények akadályozzák az egyéni boldogságot, az önmegvalósitást, a kiegyensúlyozott nyugalmát.
"Rendkivül intenzivem bemutatott emberi sorsot, pszichológiailag indokolt, müvészien megformált valóságot látunk. Lenyügöző, izgalmas, néha mulattató, néhol hátborzongató film."

* VISSZHANGOK B. KISS TAMÁS MŰSORÁHOZ * VISSZHANG:

Gyönyörü müsort akarhatott B. Kiss Tamás mikor "Tündértelen világ " előadására vállalkozott többedmagával.
" Avangarde est" ; irodalom - képzőművészet - jazz ; "görbe est" stb. állt sokat igérően a plakátokon.
"... Most elmondok mindent erről az országról, erről a világról" - keltette fel figyelmünket a közlönyben megjelent beharangozó.
A klubba belépőnek avangarde képversek sokasága és jó muzsika előlegezte az est igazi avangarde jellegét, felvillanyozva mindenki kiváncsiságát. Akinek pedig volt egy kis pénze az kedvére válogathatott gyönyörü avangarde verseskötetek között, melyek többségét már huszasért is meg lehetett venni.
Jó hangulatban, teli nyugtalan várakozással kb. százan ültünk be ezen az estén a klubba. Sajnos ez a várakozás később / a müsor folyamán / som csitult, hanem egyre erősödve teljes hiábavalóságát bizonyitva becsapottsággá , csalódássá változott.
B. Kiss müsora valami hatalmas ürt vágott bennem : megfosztott /de megfosztotta B. Kisst is/ e fájdalmas, aktuális téma igaz, őszinte, hittel, szenvedéllyel teli kibontásától, előadásától.
Becsülöm B. Kiss nagy bátorságát: e müsort megszerkeszteni és előadására is vállalkozni nem kis dolog !
De bátorság nem egyenlő avangarde ! A jó produkció sikere sem csupán a jó témaválasztáson mulik.
Ugy vélem, B. Kiss nem tudott felnőni a saját maga által felvetett kérdésekhez.Nem teljesen mérte fel azok rendkivüli komolyságát, nem tisztázta maga előtt müsora igazi mondandóját.
Ebhez - sajnos - bizonyos előadói felkészületlenség is járult, a váltásoknál néhány igen kinos pillanattal, mikor maguk az előadók sem értették meg igazán egymást. Igy a müsor akadozóvá, néhol görcsössé, tartalmát vesztetté vált.
A gyönyörü Szilágyi Domo kos versek sem segitettek, a mesterkélt, önmagát elvesztő müsor alaphangját nem tudták megváltoztatni.
Pedig kitünö kérdéseket szedett össze B. Kiss.
Nekünk és rólunk szóló, bennünk motoszkáló, kimondott és ki nem mondott gondolatokról, helyzetünkről , világunkról.
Arról, hogy itéljük meg magunkat, harcainkat, szenvedéseinket "kintről" - túl otthoni dimenzióinkon - Európa - a tágabb otthon - keretében. Mi a jövönk itthon reménytelenség hit , romlottság és megtisztulás, frázisok és forradalmiság , öngyilkosság és szerelem összekuszált utvesztőiben, ahol egyaránt szabad demokráciáról, szabadságról meg másról BESZÉLNI és mi irhatjuk a "suli ujságot" és rendszeresen választhatunk tanácstagot, képviselőt, küldöttet...
Mit felelhetünk /ha egyáltalán érdemben felelhetünk/ a "hogyan tovább ?" kérdésre mely mindenkiben megfogalmazódik.
B. Kiss nem volt szerencsés ezzel a müsorral, de kérdései ujra és ujrafogalmazódva továbbélnek, más, igazi avangarde szellemü válaszokra várva.

TÓTH ISTVÁN J. JÁNOS

VISSZHANGOK B. Kiss Tamás műsorához /folyt./

Múlt pénteken a klubban avantgarde irodalmi, képzőművészeti és jazz est volt hirdetve. Én semmiféle avantgarde-ot, képzőművészetet és jazzt nem találtam. A maradék "irodalmat" B. Kiss Tamás képviselte, aki magáról, gimnáziumi éveiről, Nyugat-Európai utjáról mesélt. Az utóbbiról szines diákat is láthattunk, majd Szilágyi Domokos-versek hangzottak el lemezről Illyés Kinga nagyszerü előadásában. Azt, hiszem, pontosabban kellett volna hirdetni, bár lehet, hogy akkor kevesebb érdeklődő jelent volna meg. Eggyel biztos.

Czabán György

Egy görbe est

Az ember egész héten rongálja magát, csinálja amit tud, vagy amit hagynak, de péntek este már ellazit. Én is kellemes várakozással léptem be péntek este a klubba, ahol a plakátok szerint egy avantgarde stilusu görbe este várt.

Első meglepetésként a belépőt a Modern Művészetek Palotája fogadja. Képvers kiállitás. Weöres, Nagy László, Ladik Katalin és egy sor talán kevésbé ismert magyar , jugoszláv és más nemzetiségü költő sok elgondolkoztató, jó verssel.

Beljebb lépve avantgarde-ról szóló könyvek, versesköteteк vására. Aztán egy "pub" tárul fel és bárzongorista ringat hangulatba. Ismerősökkel beszélgetve, uj arcokat felfedezve egy régen hiányolt igazi klubbeli este reménye éledezik bennem.

7^{30}-kor elkezdődik a müsor, és ujra meg kell ismernem valakit, akivel pedig naponta találkozom. Egy srác mesélni kezd, utazásról , élményekről, erről a tenyérnyi kis országról, az életéről. Az életünkről. És a szavak csendes áradata dárdák és kések áradatává változik. A világmegváltó tervek, a betiltott szavak, a koravén barát, aki a halált választotta / talán mert élni vágyott/, a szivet, a hazát cserélő barátok, ismerősök, a kedves, aki mindent jelentett és most idegen ég alatt számolja a csillagokat. Nem tudom mi oz, de bennem is felszakadnak a régi sebek a sörrel, olcsó sikerekkel betakartak, és épp csak behegedtek, mélyeket a mindennapok átlagos közönye nem véd meg e szavaktól. Ül a srác egy londoni parkban, egy lány kezét fogja, kit idegen ország szült, és nem tudja, mit meséljen erről az aprócska hazáról. Élményektől és láztól borzolt idegekkel elevenen bonolja önmagát, és az értetlen szép szemek elé tárja huszonegynéhány év felgyült fájdalmait. És hazatérve sem tudja, semmi vagy minden köti ide. Az ősök emlékezete? a nyelv,amelyen a világ legszebb verseit és legtöbb keserüségét irták meg? többet jelent a fény városa, a Hyde Park, a Highlands, a yorki vár?

És zudulnak a versek és a forditások, szól a gitár, csodálatos idegen tájak diái peregnek.

És ez még nem elég. A hirtelen sötétbe boruló teremben mindenki magára marad,a hangszóróban megszólaló idegekig, csontig hatoló szavakkal. Egy sosem hallott, de épp ilyennek álmodott szinésznő, egy sokszor elképzelt, mégis elképzelhetetlen hang mondja, énekli, zokogja, üvölti belénk a verset. Jólértesült mögöttem: Szilágyi Domokos irta. Nem tudom,biztos egy szellem ée egy hang itt most csodát alkotott. Égig szállok és pokolba

zuhanok alá. A rettenet pillanata ez,de a vers, az ember rákiált az embertelenségre. Köröttem 1oo ember visszafojtott lélegzete, és feltörő sóhaja. Én most nem is vagyok, csak ez a hang van , a korbácsként lecsapó kiáltás, a belém hasító gondolat.
Vége. Egy ember beszélt magáról, nem, sokkal több annál, KÖLTŐ, csupa nagybetüvel.Saját versei, másoké, szavak, képek, zene.Rólunk beszélt. Az életünkről, melyben a fájdalmakat sokszor csak üresség köti össze. Mindez miért? " Ha tudsz, hóditsz magadnak társakat. És ha nincs más hited, magadban is hiszel."
"Végtelenné öregiti a napokat, órákat,peroeket-akin." De mégis " Az ének ránktestált hüség." Igen Tamás, a " sárkányok" sokan vannak és nem "tökkelütöttek". Mégis, hidd el, ami rossz megszépithető, amig az ilyen esték, az egymásratalálások emlékei itt rezegnek bennünk, amig hiszünk.
Talán...

Váradi Róbert

KLAUS SCHULZE

Fejezetek a rock történetéről IV.

Németországban a 7o-es években a populáris zenének két fő iránya alakult ki.Ezek közül a rövidebb életü és zeneileg abszolut primitiv az un.eurodisco.Ezt az irányt követte a Boney M.,a Dschingis Khan,stb.
A másik, melynek elindulási ideje a 6o-as évek végére esik az un. kraut-rock,avagy más néven bier und sauerkraut-rock.A kraut-rockot, mint müfajt az "ürzene" felé hajlás,a studió-effektusok és a billentyüs hangszerek,különösen a synthesiser és a mellotron használata jellemzi, a szövegben pedig régi vagy sci-fi témák,legendák feldolgozása általános. Itt a legnevesebb együttesek:ELOY, JANE,TRIUMVIRAT, AMON DÜÜL II.
A kraut rocknak a synthesiserek fejlődésével kialakult egy kizárólag instrumentális ága.Ehhez a stilushoz sorolható a TANGERINE DREAM,EDGAR FROESE és KLAUS SCHULZE.Ezek az előadók erősen épitenek a kiváló német studió-technikára és a tökéletes felszerelésre.
KLAUS SCHULZE már I96I óta szerepel valamilyen formában,mint zenész. I96I-től egy rock and roll együttesben gitározott,később az ASH-RA TEMPEL-ben dobolt. I97o-től csak a synthesiserek és egyéb billentyüs hangszereknek él.Milliomos család sarja,ugyhogy egyetlen lemez megjelenése nélkül páratlan hangszerarzenállal és studioberendezésekkel rendelkezik.Akkora studiója van,hogy I973-as CYBORG cimü dupla-nagylemeze felvételekor egy egész szimfónikus zenekar és egy női kórus is belefért. Schulze egyéb területeken is költi a pénzt:hobbyja:ROLLS-ROYCE autók gyüjtése/76-ban I7 volt neki/.Először Schulze I972-ben jelentkezik lemezzel,cime:IRRLICHT,siker nincs. I973:CYBORG,utána koncert körut.Az első önálló zenész ebben a müfajban,aki egyedül kiáll szinpadra,playback nélkül.74-es PICTURE MUSIC cimü lemeze már egységesebb kompozició. Ezt követi 3 hasonló stilusu lemez:BLACK DANCE,TIMEWIND,MOONDAWN- ezek közül az utóbbi a legrockosabb.MIRAGE cimü lemeze már egészen kifinomult zene,egyre meggyőzőbb és egyre csak bővül a hangszerek köre is. Ezt követően Lasse Braun: BODY LOVE cimü filmjéhez ir zenét,majd megjelenik a BODY LOVE folytatása,mely a filmzene három tételére irt 3 szvitből áll.A jubileumi,tizedik lemez cime:"x".Ez dupla lemez,melyen felfedezhetők dallamok ill. témák eddigi lemezeiről is.I979-ben nagy szerepet kap a lézer,különböző filmek,sőt a londoni planetáriumban lézerrel vetitett "UFO"-k repültek a levegőben és egy mesterséges földrengést is "produkáltak".Ez évben csak egy szimpla lemezt jelentet meg,cime:DUNE.Az I979-es koncertjeiről készült felvételeket I98o-ban élő lemezen publikálja.Ennyi lemez 8 év alatt igen sok,és ha még azt is hozzávesszük,hogy az egyes lemezoldalak tiszta ideje a megszokott kb 2o pero helyett 27 néha 3o pere- egészen kivételes teljesitmény. Ráadásul elég nehéz egy-egy lemezén "üresjáratot" találni.Schulze sajnos ismeretlen Magyarországon,csakugy mint a többi német együttes vagy előadó,pedig megérné egy kicsit körülnézni a nem angolszász rockzene háza táján is.

A kulisszatitkokat együtt kinyomozó Cseh Tamás ELŐTÉTJE

Vonat innen nem megy ... CSEH TAMÁS UTÓLAG

Egy ujszülöttnek minden uj - mondják azok, akik szeretnek ilyeneket mondani. Mint minden szólásban, ebben is van valami örök igaz , addig, amig lesznek ujszülöttek, és lesznek akik bölcsességeket szeretnek mondani. Az ujszülöttség itt az elsőévesekre vonatkozik, hiszen rövid egyetemi tartozkodásuk nem adott lehetőséget arra, hogy e szerény sajtótermék korábbi hasábjait forgathassák. Ujságunk régi lapjait elfujta a szél, könyvtár nem őrzi a megsárgult példányokat. Idén tavasszal ugyanis már volt szó Cseh Tamásról. A Közlöny a Valóság egy számából vett át egy interjut. /Valóság 80-2./ Azt hiszem őt nem kell senkinek bemutatni, neve országosan ismert, lemezeit bárki megveheti, megismerheti. Aki többet akar tudni róla, olvassa el a Valóság fent emlitett számát. Akkor kissé keserü szájizzel nyilatkozott Tamás nemzedékének kiöregedéséről, ami egyben a "Hatvanas évek" koporsójára hulló rögök kezdetben dübörgő, majd lassan elhaló hangja.

Fölötte a kereszten: Emléke szivünkben örökké él. Mármint főleg azoknak a szivében, akik akkor voltak fiatalok. Nem gyerekek, hanem serdülők és ifjak. Felnőtté válásukkal lett nagykoruvá az ifjuság szokásjoga. De nemcsak erről volt szó, s főleg nyugaton nem csak erről. Ott megoldatlan és tudatosult politikai, társadalmi és ideologiai problémák is jelentkeztek; /agressziv külpolitika, megoldatlan faji és társadalmi problémák, a régi értékrendszer felbomlása, kiuttalanság, egzisztencializmus/

A kiutkeresés lehetősége nemcsak a kevés változtatni akaró tétova ajakról hangzott el, hanem mögéjük sorakozott fel az ifjuság nagy hányada, tudva-nemtudva minek részesei és végrehajtói. Kevesen voltak, és nem tudták, hogy mit akarnak. És minden maradt a régiben. A diákok visszamentek az iskolapadokba, a fiatal munkások a munkahelyükre. S ott magára maradt az a néhány vezető - köztük sok müvész - aki nem tudott elszakadni eddigi hitétől, céljától, aki azzal válhatott vezetővé és alkotóvá, hogy teljesen tudott azonosulni ezzel a forradalmi lendülettel, ezekkel az uj gondolatokkal. Lázadásuk nem magáért a lázadásért történt, a lázadás csak eszköz volt számukra céljaik, akkor még mindenki céljai elérésére. Mögülük leolvadt a lázadó fiatalok hada, csak ők tartottak ki hitük mellett. Tamás is közéjük tartozik.Hajdanán lázitó, igaz szavakra találó dalaik - melyek szövegét Beremenyi Géza irta - valóban lázitottak volna. De nem engedték azt. Manapság nem divat lázadni. Kaparj kurta! - ez a jelszó. És mindenki kapar. Először csak dombocskát, aztán arra házacskát, abba jó sok pénzecskét, takaros kis menyecskét, jól fejd meg a szerencséd-et. Különben is, a jól végzett munkába lfáradt emberek estén-ként "lefeküdni aludni vágy"-nak, vagy egy kis szórakoztató zenére, nem olyanra, melynek szövege koncentrálás igényes, előadás módja szenvedélyes.

S hányan veszik a fáradságot, hogy néhány abszurd müvet elolvassanak.? Kevesen.

Igy hülyeségnek tartják az "Antoine és Desire" cimü lemez szövegének nagy részét. S ha eljössz meghallgatni őt, s megérted dalait, lehet, hogy nemcsak az 19...-ben született, érettségizett, MKKE-re járó diák szemével látod majd a világot. De aki nem kiváncsi a világra, jobb ha otthon marad.

MKKE

GÓLYABÁL

a KEK-en

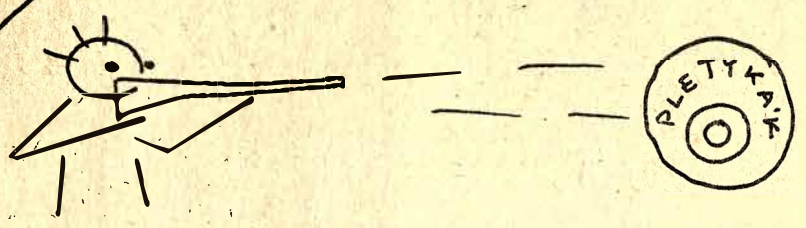

Mindenek előtt a legfontosabb TÉNY:

A Gólyabál DECEMBER 5-én pénteken a KERTÉSZETI EGYETEMEN lesz!

Kb. egy hónapja derült ki, hogy az idei Gólyabált nem tarthatjuk az egyetemen, mert az épület életveszélyes. Rektorunk segitségével a Kertészeti Egyetemhez fordultunk, hogy biztositsanak nekünk helységeket a Gólyabálra. A KEK felajánlotta segitségét - s a november 25-én felröppent hir ellenére - miszerint megszünt a közvetlen életveszély épületünkben , és itt lehetne rendezni a bált, - egyetemünk vezetői nem vállalják már azt a kockázatot, amelyet egy esetleges /statikai/ változás jelentene.

Egy szó mint száz - a Gólyabál dec. 5-én 20 órától a KEK-en lesz!

/XI., Villányi út 35. "K" épület/

a programokról:

nyitótánc Old Boys Rock film HUNGÁRIA

gólyacskü NEOPRIMITÍV Bonca Géza kisfilmek

táncház jósnő BÖSZME bürdsz fotós sör ....

a belépő ára 40 Ft - korlátozott számban - hétfőtől a KÖZÖNSÉGSZERVEZÉSEN

az ELSŐSÖK 20 Ft-ért vehetnek meghivót, - amelyeket csoportonként egy ember vehet fel

JÓ SZÓRAKOZÁST MINDENKINEK!!!

a szervezők

PROGRAMOK

KÖZGÁZ KLUB

December 1. FILMKLUB - Harakiri /Kobayashi/ 19^{h}-kor
2. FILMKLUB - A zöldségkereskedő/Fassbinder/ 19^{h}
3. Uj Rákfogó a Kinizsiben 19^{h}
Zsebpolvax - Domány András a lengyel eseményekről 18^{h}
4. POLVAX - Puja Frigyes a madridi tárgyalásokról 18^{30}
5. GÓLYABÁL
6. DISCO /Mikulás/

„R" KLUB
Szociológia-kör

December 4. Gazdaságunk müködési mechanizmusa és e mechanizmus társadalmi konfliktusai
Ea:Antal László /Pénzügyminisztérium/
11. Időmérleg kutatások Magyarországon - Az életmód néhány komponense
Ea: Falussy Béla/KSH aspiráns/

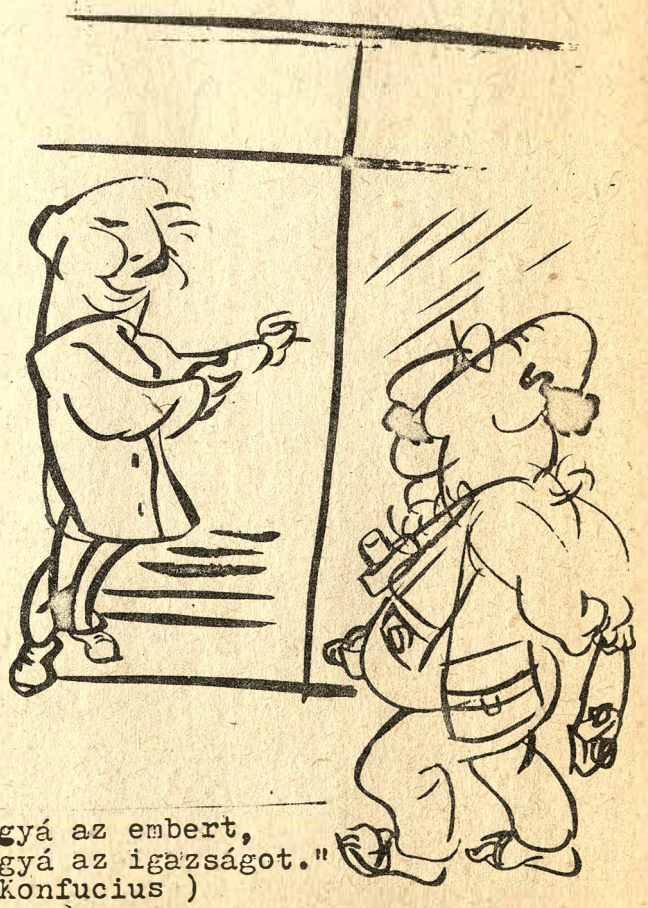

VIGSZINHÁZ

December 3. A 22-es csapdája
13. A 88. utca foglya
14. Házmestersirató
21. Őfelsége komédiása

PESTI SZINHÁZ

December 6. Váltóőrök

EGYETEMI SZINPAD

December 12. Pilinszky: Élőképek
19. Benkó Dixieland
28. Hobó Blues Band

JEGYEK A KÖZÖNSÉGSZERVEZÉSEN KAPHATÓK!

" Nem az igazság.teszi naggyá az embert,
hanem az ember teszi naggyá az igazságot."
(konfucius)

1)

„ZSEB-"

POLVAX

XII. 3-án, szerdán

„Lengyel" POLVAX

vendég: Domány András MRT
gazd.-pol. osztály munkatársa

18^{30}-KOR A KLUBBAN

Hónapok óta változatlan aggodalommal bújjuk az ujságokat, tapadunk a rádióra, külföldi információforrásokat is felhasználva próbálunk képet alkotni magunknak a lengyel helyzetről. Bár a tájékoztatás nem tükrözi - szerintünk a helyzet most legalább olyan sulyos, mint szeptemberben, mikor a sztrájkokról jöttek a hirek. Akkor nem is igen lehetett okunk panaszra a tájékoztatást illetően. De főleg Kádár elvtárs pozsonyi látogatása óta nagyon megritkultak az érdemi cikkek. Mitől súlyosabb a mostani helyzet, mint a sztrájkok idején?

Elsősorban gazdaságilag. A termés jelentős részét nem sikerült betakaritani, rendkivüli hiányoknak néznek elébe. Az utóbbi 15-20 évben nemigen volt európai szocialista országban jegyrendszer, de most Lengyelországban megint be kell vezetni. Lezárták gyakorlátilag a német és a cseh határt igy onnan sem lehet pótolni a hiányzó élelmiszert. Igaz az állam vásárlásai útján próbálja kompenzálni ezt a kieső árumennyiséget.

Természetesen a mostani helyzetért az egész 70-es és megelőző évtized a felelős. Adatokat tanulmányozva rendkivüli dolgokra bukkantunk.

-- Lengyelországban a 70-es évtizedben 3 millió uj munkahelyet kellett teremteni az uj generációnak. Ez több mint a foglalkoztatottak 10 %-a, ami hihetetlen megterhelés. Igaz ugyan, hogy főleg a mezőgazdaságban, a kisiparban és a szolgáltatásban helyezték el a fiatalakat, ahol uj munkahely létesitése kevesebbe kerül, mint az iparban.

-- 73-tól csökkentették a tervmutatók számát, nagy gazdasági egységeket hoztak létre, bértömeg-gazdálkodást vezettek be. De itt is jött a visszatánoolás - 75 második felétől megint nőtt a központi gazdaságirányitás befolyása.

-- Végig jellemző a 70-es évekre, hogy a béralap jelentősen meghaladta a rendelkezésre álló, elfogyasztható árualapot. Ennek, tul más problémáin - inflatorikus hatása van. De még most októberben is a termelés 5 %-os csökkenése mellett 18 %-kal növelték a kifizetett béreket - persze a követelések hatására. Hiába van pénz, ha nincs áru - ez bizony régi közhely.

-- A legsúlyosabb gond az élelmiszerhiány. Ez persze szorosan összefügg a mezőgazdaság helyzetével, de tulajdonképpen furcsa, hogy 30 év alatt nem sikerült olyan ösztönzőrendszert kidolgozni, amely biztositsa hatná az egyenletes ellátást. Más országokban is - kistermelőkkel! - kiválóan meg tudják oldani az ellátást. Mindezek mellett Lengyelország <u>hús-</u> és <u>cukorexportja</u> a 70-es években emelkedett. Az ok: nem akarták elveszteni tőkés piacaikat. De még szénből is kellett fogyasztói korlátozásokat bevezetni, pedig Lengyelo. Eu. második széntermelője!

./.

-- Az állami árkiegészitás már 76-ban is túl nagy terhet rótt a költségvetésre. Idénre oly mértéküre duzzadt, hogy tovább fenntartani azt a rendszert nem lehetett. De az áremelések nem voltak előkészitve, meg aztán másként hat ugyanaz az áremelés nálunk, mint náluk /ahol az állam- és pártfunkcionáriusok különleges husboltokból mindig hozzájutottak áruhoz/. De még e jelentős dotáció mellett is a lakosság a jövedelmei 50 százalékát forditja élelmiszervásárlásra - ez egy nagyon elavult fogyasztási szerkezetet tükröz /Mo. 30 % ez az arány, fejlett tőkésországok kb. 20 %/.

-- Az állami költségvetés helyzete enyhénszólva siralmas. Hatalmas adósságok, rendkivüli adósságszolgálat - mely jóval meghaldja a megengedhetőnek tartottat /az exportérték 30 %-a/.

-- A költségvetési deficit 73-tól 76-ig radikálisan növekedett, 76-ban 9,5 milliárd devizazlotyival tetőzött, majd lassan csökkenni kezdett. A hitelek jelentős részét beruházásokra forditották, ami bizonyos szempontból szerencsés /az ellátás szempontjából viszont nem/.

-- Talán még soha ilyen hamar és ilyen mély önkritikát nem gyakorolt kommunista párt, mint most a LEMP. A Nemzetközi Szemle 80/11. számában a hozzászólások meglepő őszinteségről tesznek tanuságot. Egy biztos: a párt sorai szét vannak zilálva - a munkásokat csak őszinte, az ő érdekeiket megvalósitó politikával tudja maga mellé állitani. Ez a kulcskérdése a gazdasági bajok megoldása után a lengyel szocializmusnak. És a független szakszervezetek is csak addig maradnak fenn, mig a munkások nem érzik magukénak a pártot. Ezért e szakszervezeteknek egy ilyen fontos indikátor, kontroll szerepük van.

Rendszeresen zajlik a lengyel események értékelése egyetemünkön, amit nagyon pozitiv jelenségnek tartunk. Nemrég Kiss Artur tért ki a lengyel konfliktus számunkra és a párt számára adódó tanulságaira. Hisz a lengyel szocializmus és párt problémáit részben magunkénak kell éreznünk, a következtetéseket nekünk is le kell vonnunk! *

* MAGYARÁZAT:

Az elmúlt héten a nyomdai gép meghibásodása folytán a Közlöny nem jelenhetett meg./ Ezúton is elnézéseteket kérjük !/

Ez az ismertető még a múlt heti Róna Polvax elé készült, de úgy hisszük, azóta sem vesztette el aktualitását.

Még csak annyit, hogy vendégünk, Domány András egy hete érkezett haza Lengyelországból, ezért a-majdnem-legfrissebb hirekkel szolgálhat.

előzetes a Közép-Európa Kör terveiből

Az "R" klub Közép-Kelet Európa Körének XI. 26-i rendezvénye után sikerült szóban megállapodnunk a jelenleg Magyarországon tartózkodó BALOGH EDGÁR-ral, "Közép-Európa Nagy Öregjével" , hogy ha egészségi állapota megengedi, XII. hó 8-án, hétfőn este a közgázos érdeklődők hadának rendelkezésére áll.

Bizunk benne, hogy létrejön ez a találkozó a "Duna-völgyi magyar realizmus" / Pomogáts Béla szavait idézem / apostolával. Figyeljétek a plakátokat!!!

Polvax ②

csütörtök dec. 4.

előműsor:

19[15] „Európa s a világ Madrid jegyében"

vendég: Puya Frigyes

18[20] DIAPORÁMA
- Rockfesztivál
- Jam Sassion

/Részben a közgázon tartott rock illetve jazz koncertek alapján készült/

* * * * *

Előzetes kérdéseink:

-A belgrádi találkozó és különösen a helsinki értekezlet óta eltelt időszakot tekintve hogyan értékelné a világpolitikai erőviszonyokban bekövetkezett módosulásokat? /Nyugati- különösen az amerikai - sajtőban gyakran olvasni "amerikai térvesztésről", "szovjet előretörésről", netán Amerika "fokozódó bekeritettségéről". Nos, ehhez képest mennyire érezzük mi - a szocialista tábor - magunkat "térnyerőnek"../

-Ismereteink szerint egyes nyugati körök azért támogatták a 7o-es évek eleji enyhülési folyamatot, mert ezzel a szocialista tábor fellazitását, a belső ellenzék megerősödését remélték.Való igaz, az utóbbi években a szocialista táboron belül nemcsak a kapcsolatok erősödése volt a jellemző /elsősorban Romániára és Jugoszláviára gondolok/, továbbá bizonyonyos belső gondok is jelentkeztek /szovjet ellenzékiek, Szaharov-ügy, most legutóbb a lengyelországi események/-,vajon mindez a nyugati elképzeléseket igazolta volna?

-Nyugaton ugyan továbbra is az enyhülés fontosságáról nyilatkoznak, de ezzel együtt fokzódik a fegyvarkezés, bizonyos területeken stagnálnak a gazda sági kapcsolatok /sőt, az USA a gazdasági embargó fegyveréhez nyult/, akadozik a kulturális együttmüködés, viszont továbbra is tart az "emberi jogok kampány". Beszélhetünk ilyen körülmények között az "enyhülésről" ?

-Mindezek fényében milyen főbb alkudozások jellemezték a madridi találkozó előkészitését, és milyen eredményre van kilátás? Elképzelhető-e, hogy közös nyilatkozat nélkül zárul a tanácskozás? Ez mit jelentene Európa további sorsát illetően?

Készült az MKKE házi sokszorositó üzemében
Terjedelem: 14 oldal
Felelős kiadó: Jobbágy Gyula
Felelős Szerkesztő: Moldovai Viktor

Ezt a számot készitették:
Balogh László, Csanádi Péter, Farkas Ági, Hulman Tünde, Lovas Livia Miszori Ildi, Oláh László, Pirityi Kati, Sipos Kati, Váradi Róbert, Zoltán Gabi, Mészáros László
rajzok : Ruszkai Gábor

SZABÁLYTALAN TOBORZÓ

KÖZGÁZ KLUB

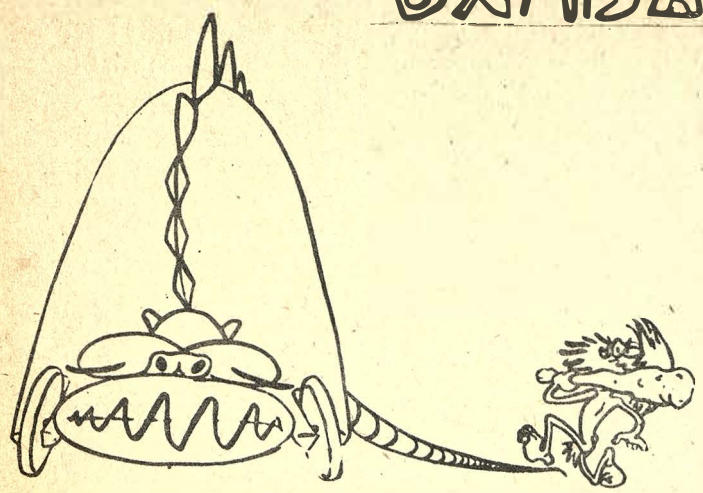

"... Laokoón ember volt: mást akart, s azért volt ember, mert jobbat akart: kötelességét teljesitette, s szemében a fájdalom, mert igy teljesitette."

/ Bretter György /

Mint tudjátok, /tényleg: tudjátok?/ félévtől frontális generációváltás várható klubos berkekben. Közel tucatnyi húzóember vonul vissza a háttérbe, csoportositja át energiáját egyéb " nemes feladatokra", és adja át helyét a " feltörekvő új nemzedéknek". Magyarán mondva: megnyilik az út az elsősök / és persze, ha kedvük tartja, mások / előtt / is/. Nyomdokunkba lépve szabadon bontakoztathatják ki képességeiket, valósithatják meg ötleteiket. Biztos vannak, csak legyen elegendő bátorságuk elő is vezetni azokat.

Ne húzodjatok csigaházaitokba! / Nem elefántcsonttornyokról beszélek. Azok már régen ledőltek./ Meg kell próbálni, és el kell hinni, hogy érdemes. Valamiről eleve lemondani - az nagyon szomorú. És nem is szabad.

Emlékszem, engem annak idején instruktorom, Rév Andris cipelt magával a Közlönyhöz. Habozva jöttem - itt ragadtam. Ezúton is köszönöm, András! Nem tudom a klub mit vesztett volna, ha nem igy történik - valószinüleg nem sokat; akadt volna más - de én biztos, hogy nyertem. Közösséget, ahol jól éreztem magam. És ezt nem csak azért mondom, mert jókat kirándultunk együtt, Prágába, a Pilisbe, résztvettünk táborokon, örjöngtünk a Neoprimitiv koncerteken stb. Mást is adott. Változatosabbá tette a fakó egyetemi életet, cselekvési lehetőségeket kinált! Célok, feladatok érdekében mozgositott, úgy érezte az ember, hogy csinál valamit./Sokszor ugyan,csak érezte, de ezt úgyis kevesen vették észre./ Tudnám tovább tömjénezni a " szép klubos életet", ám félek, hogy szóvirágok tengerébe fúlnék. Meg az sem igaz, hogy minden fenékig tejfel, de erre ti is rájöttök majd, remélem. Mert ez feltételezné, hogy követtek minket az"úton".

Szeretném külön hangsúlyozni az instruktorok szerepét. Manapság, amikor mindenkit mindenre nógatni kell, sokat segithetnek azzal, - hisz ők ismerik csoportjukat - hogy a " megfelelő embereket" a " megfelelő helyre" / azaz hozzánk/ irányitják. És szeretném, ha a megfelelő emberek végre maguktól is megmozdulnának. Elérkezett az idő!

Ezzel kész is. Sok mindenről akartam még irni, de valahogy nem jött össze. Persze ez az én hibám. Hiába: " A nyelvbe bezártak./ Távozás nincs. / Úgy tünt: nagy mező. / De: ketrec. Bilincs. "

-MV-

FOLYAMODVÁNY

Lenin testőrségébe való alkalmazás céljából

Kedves Lenin elvtárs!
Kérlek, intézd el valamiképpen, hogy fölvegyenek
a puskás emberek közé, akik őriznek téged.
Nem arról lenne szó, miszerint Te félnél,
de tudod, hogy van... Észre sem veszed, valaki
rád lő, s ami ennél is rosszabb,
meghamisitja kéziratod.

Kérlek tehát,
bizzál a jövőben. Sokan vagyunk, kik tudva hisszük,
hogy bent, az ajtó mögött, melynél mi állunk,
lámpa ég, és mérik az éveket.
Engedd meg, kedves Lenin elvtárs, hogy
éjféli szobád biztonságban legyen,
s hajnalodván betérhessen hozzád
még testőreiden, rajtam keresztül is
a kétely.

Igy, hiszem, hogy jó őröd leszek.

Élni fogsz mindörökké, s világok, világrendek égésén
túl is megmentem önnön testem és agyam szerint
mindazt, ami a balzsamozók által
halálra szánt.

Intézd el, hogy megvédhesselek.
Tudom, ez a legnehezebb. Hát éppen ezért.

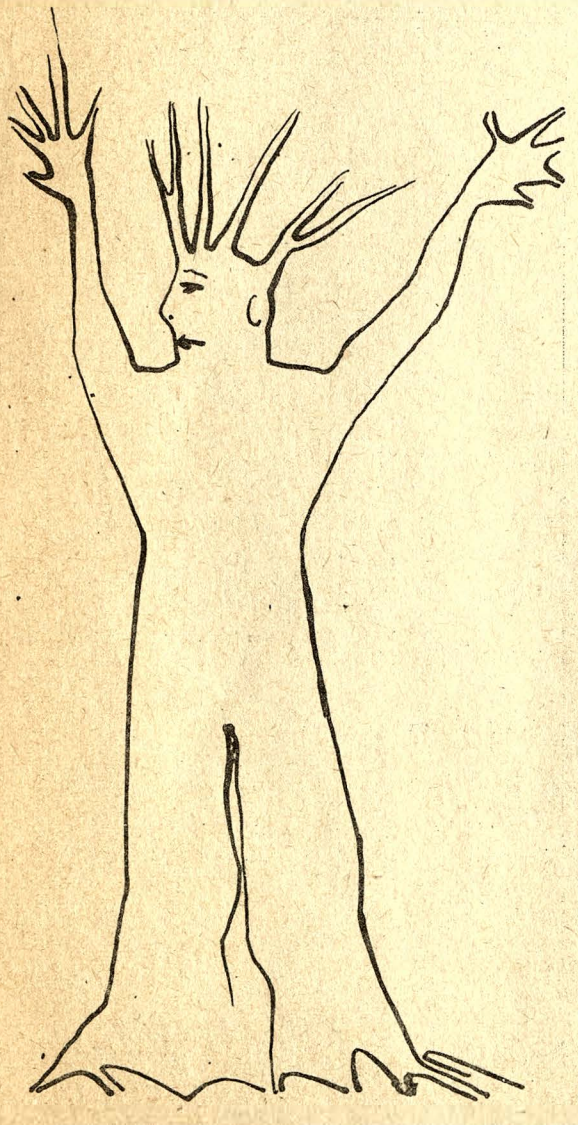

SZŐCS KÁLMÁN /1942 - 1973/

A legszebb éneket keresem c. kötetéből

/ KRITERION 1977 /

"Csak a szeszek és szerelmek alusznak el bennem,
szürke szememen csikorog a sötét."

CSONTVÁRY

1. Úgy kell látni a világot, ahogy nézi
a búbos banka vagy farkas-tépte őz.
Másként elvéted önmagad, s megöl
a héjacsőrü, sárga füstü ősz.

2. Belátni mindent. Nem lelkesedni
Lelkesedni. Nem lelkesedni. Lelkesedni.
Nem inni, nem enni. Nem festeni.
Kiszinezni. Nem feledni. Feledni.
Ennyi.

3. Héberül a cédrusok beszélnek.
Emberül az embernek kell megtanulni.
S jaj, csupán a cédrus áll. Pedig a szélben
a hajlongást kellene megunni.

4. Aki bolond, bolond maradjon, másként
szülőanyja is eltolja félve őt.
A józanságot nem bocsátja senki,
s nincs bocsánat, csak józanság előtt.

5. Velence altat nem ringat soha.
Megbocsátani csak anyámnak fogok,
s ha őrületnek piros bikaszeme ég,
hüs vizet hoznak szép, szerelmes
korsós asszonyok.

6. Hibáztam. Elhibáztam. Nem hibáztam.
Festeni. Maradni. Elmenni.
Meghalni. Élni. Bocsánatot kérni.
Megbocsátani. Ennyi.

KÖNYVAJÁNLAT

MILOVÁN DANOJLIĆ: A kétkedés joga

Lírai esszék /Modern könyvtár -79/

"A Hazugság egymásra rakódott rétegei... A Hazugságot nem kell hazudni, az létezik, él, szaporodik, önmagára hivatkozik, mint ősi, vitathatatlan igazságra, terjed a térben és időben, a szervezet újabb és újabb részeit hóditja meg, s ahogy öregszik és kezd hagyománnyá válni, lassan intézményesiti önmagát. Mi jogon szálljunk szembe vele, amikor magunk is kisszerü csalók vagyunk... Senki nem hiszi azt, amit mond, és nem azt mondja, amit hisz... De nem csak arról van szó, hogy mást mondunk és mást gondolunk, hanem tetteink sincsenek összhangban sem a szavainkkal, sem a gondolatainkkal. Végeredményben azért beszélünk, hogy igazoljuk magunkat, mint valami misztikus szerződés aláirói, ugyanazon egyház hivei, nem pedig azért, hogy a dolgokat az aktualis nézőpontból világitsuk meg. A konkrét igazság életünk jogfosztottságának megnyilvánulási formája. A valóságot szüntelenül erővel ráhuzzák az abszolut igazság kaptafájára, s folyton visszaverődik arról a magas falról, amely mögött az igazság szent prototipusát őrzik. Teljesen megszakadt a kapcsolat a dolgok és a jelentések között. Más a valóság, és megint más a róla alkotott mitosz... Amikor hosszu ideig hirdetnek olyan elveket, amelyekhez senki sem tartja magát, amikor a szavak és a tettek hozzászoknak a köztük feszülő ellentmondásokhoz - akkor a Hazugság intézményesittetik, szellemi klimává válik, amelytől senkit és semmit nem lehet megóvni. A közügyekről a kétszinüség könnyen átterjed a magánéletre, és éppen itt erősödik meg a Hazugság, itt a magánéletben hizik és gyüjt energiát a további elhatározásokhoz... Leszoktunk már, sajnos, a szabad, fenntartás nélküli vallomás örömérol; görcsösek vagyunk, nyögünk beszéd közben. Saját szavaink is idegenül csengenek a fülünkben. Szánktól a fülünkig a szó hét sötét kamrán szürődik át. Mielőtt kinyitnánk a szánkat, előrefutunk, körülnézünk, megvizsgáljuk mondandónk lehetséges következményeit... Egymás némasága vagyunk ... Szinészkedünk. Megjátszuk a fontolgató, céltudatos, szabad egyéniséget, aki szabadon cselekszik és önállóan alakitja ki álláspontját, miközben gyerekes makacssággal nem veszünk tudomást saját, benső lidércnyomásunk létéről; igy hát nekivadult tömeghez hasonlitunk, mely üvöltésével, orditozásával s nevetésével akarja túlharsogni saját láncainak csörgését. Higgadságot szinlelünk, de nyugtalanságot is, mimeljük a lázadást és a haragot: sem a boldogság, sem a boldogtalanság nem a saját érzelmünk, csak a mesterkélt ősi minta alapján utánozzuk ezeket az érzéseket. Hazug és tehetetlen emberek vagyunk, mert minden mozdulatunkat előre eltervelték, s mert örökké szem előtt tartjuk azokat a határokat, amelyeket semmiképp sem szabad átlépnünk. Úgy élünk, amint elvárják tőlünk és felelősnek érezzük magunkat mindenért, kivéve önmagunkat....A Hazugság alapjait nem szabad érinteni; az isten szerelmére, hiszen közös hagyományunk, közös kiindulópontunk. Állandóan mozgásban vagyunk, rohanunk, lihegünk. Útban vagyunk egyik emberkerülőtől a másikig, biztatjuk, bátoritjuk egymást, hogy megszilárditsuk a közös Hazugságot. Nem szabad békén hagyni az embert, nem szabad hagyni, hogy elmérgesedjen, elrohadjon benne a Hazugság - a klubok, a szalonok, a kávéházi és az otthoni összejövetelek ezen fáradoznak, ahová tehetetlenül sodródunk, elkábulunk, dongunk és zümmögünk, mint valami langymeleg helyre tévedt muslincák. Effajta összejövetelek zavarba ejtő és kinos szemfényvesztése félelmetes méreteket ölt a nyilvános gyüléseken, ahol rendszerint ugyancsak a semmiről vitatkozunk, ahol fegyelmezetten, mintegy dobpergésre jártatjuk a szánkat. Ez a semmi, ez a csupasz, földöntúli semmi hallatszik a jóllakott és bódult szellemi elitünk szónoki emelvényeiről, müvészeink és nem müvészeink munkaértekezleteiről, az ünnepi pódiumokról, ahol ünnepélyes keretek közt csépelik együtt az üres szalmát, mintha maga a Nihil megbizásából vállalnánk szerepet valami debilis, tébolyult szinjátékban. ... A rosszban kitartóak és ártatlanok lévén, nem tudunk meglenni e szörnyü rendezvények nélkül, ahol a Hazugság pótolja az ember közösségi szükségletét..."

/ Részletek a " Tanulmány a Hazugságról" c. közel 40 oldalas irásból./